

5. januar 2021
Sagsnr.: 19/05235
Klagenr.: 1004050

AFGØRELSE

i klagesag om Esbjerg Kommunes screeningsafgørelse om, at lokalplanforslag nr. 20-010-0003, ikke skal miljøvurderes

Esbjerg Kommune har den 27. marts 2019 truffet afgørelse om, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering af forslag til lokalplan nr. 20-010-003, Boligområde nord for F 1 , A 1 (screeningsafgørelse).

Planklagenævnet har modtaget en klage over afgørelsen.

Planklagenævnet kan ikke give medhold i klagen over kommunens screeningsafgørelse.

Planklagenævnet

Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37 79 55 26
www.naevneneshus.dk

Indhold

1. Klagen til Planklagenævnet.....	4
2. Sagens oplysninger.....	4
2.1. Området.....	4
2.2. Det miljøscreenede planforslag.....	5
2.2.1. Generelt	5
2.2.2. Lokalplanforslaget.....	5
2.3. Kommunens screeningsafgørelse	6
2.3.1. Generelt om screeningsafgørelsen	6
2.3.2. Biologisk mangfoldighed, flora, fauna.....	6
2.3.3. Landskab	6
2.3.4. Fredskov og skovbyggelinjer.....	7
2.3.5. Sten- og jorddiger	7
2.3.6. Arkitektoniske forhold	7
2.3.7. Sammenfatning.....	7
2.4. Endelig vedtagelse af planen.....	8
2.5. Klagen og bemærkningerne hertil	8
2.5.1. Korrespondance i klagesagen.....	8
2.5.2. Biologisk mangfoldighed, herunder beskyttede arter	8
2.5.3. Landskab	9
2.5.4. Fredskov og skovbyggelinjer	10
2.5.5. Sten- og jorddiger.....	10
2.5.6. Arkitektoniske forhold	11
3. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse	12
3.1. Regler, som sagen er behandlet efter	12
3.2. Planklagenævnets kompetence og prøvelse	12
3.2.1. Generelt om Planklagenævnets kompetence.....	12
3.2.2. Planklagenævnets prøvelse i den konkrete sag	13
3.3. Miljøscreening eller obligatorisk miljøvurdering	13
3.4. Kommunens miljøscreening.....	14
3.4.1. Generelt om kravene til miljøscreening	14
3.4.2. Biologisk mangfoldighed herunder beskyttede dyrearter	14
3.4.3. Landskab	16
3.4.4. Fredskov og skovbyggelinjer	16
3.4.5. Sten- og jorddiger	17

3.4.6. Arkitektoniske forhold	18
3.4.7. Generelt om miljøscreeningen	19
3.5. Planklagenævnets afgørelse	19
4. Gebyr	19

1. Klagen til Planklagenævnet

Danmarks Naturfredsforening klagede den 8. maj 2019 til Planklagenævnet over kommunens afgørelse om, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering (screeningsafgørelse).

Nævnet modtog klagen den 27. juni 2019 fra kommunen.

I forhold til miljøscreeningen har klageren navnlig anført, at følgende miljøparametre ikke er vurderet tilstrækkeligt:

- Biologisk mangfoldighed herunder beskyttede dyrearter.
- Landskaber.
- Fredskov og skovbyggelinjer.
- Sten- og jorddiger.
- Arkitektoniske forhold.

Indholdet af klagen gengives nærmere i afsnit 2.5.

2. Sagens oplysninger

2.1. Området

Klagesagen vedrører et område i Grimstrup by i Esbjerg Kommune. Området ligger i landzone og udgør et samlet areal på ca. 4,5 ha. Planområdet ligger i den nordlige del af udkanten af Grimstrup og består hovedsageligt af marker, der anvendes til landbrug.

Mod nord afgrænses lokalplanområdet af et dige og en eksisterende bolig og mod syd afgrænses planområdet af endnu et dige samt F 1. Vest for området ligger Grimstrup Krat. Mod øst afgrænses lokalplanområdet af A 1 og en enkelt bolig.

Krattet er resten af en stor egeskov, og i området findes der stadig gravhøje, diger og volde. Hele planområdet ligger inden for skovbyggelinjen, idet det ligger tæt op ad Grimstrup Krat, der er udpeget som fredskov.

Syd for F 1 – og på den anden side af A 1 findes eksisterende boligbebyggelse.

Rundt omkring i Grimstrup er der mange diger, og lokalplanområdet er, som nævnt ovenfor, afgrænset af to diger, i henholdsvis den nordlige samt sydlige del. Diget, der ligger i den nordlige afgrænsning af lokalplanområdet har en længde på ca. 180 m, mens diget i den sydlige afgrænsning af planområdet er ca. 330 m, jf. Planklagenævnets opmåling.

I selve lokalplanområdet er der ingen eksisterende bebyggelse.

Lokalplanområdet er i kommuneplanen ikke udpeget som spredningskorridor eller med særlige landskabelige interesser.

Nærmeste Natura 2000-område N90, Sneum Å og Holsted Å, omfatter habitatområde H79. Habitatområde H68 ligger ca. 4 km øst for lokalplanområdet.

Området er omfattet af kommuneplantillæg nr. 2018.22, Grimstrup By, Boligområde nord for F 1 , A 1 , ramme nr. 20-010-210, som fastlægger området til lavt boligområde med mulighed for opførelse af bl.a. boliger, institutioner, butikker, kontorer og små værksteder m.m.. Kommuneplantillægget har bl.a. til formål at overføre lokalplanområdet fra landzone til byzone.

2.2. Det miljøscreenede planforslag

2.2.1. Generelt

Kommunen har 27. marts 2019 vedtaget forslag til lokalplan nr. 20-010-003, Boligområde nord for F 1 , A 1 .

Kommunen har desuden 19. august 2019 endeligt vedtaget planen.

2.2.2. Lokalplanforslaget

Lokalplanen udlægger området til boligformål med tilhørende grønne fællesarealer. Lokalplanen skal sikre mulighed for opførelse af et varieret udbud af boligtyper, herunder åben-lav og tæt-lav boligbebyggelse. Ligeledes har lokalplanen til formål at sikre områdets veje og stier, herunder stisystemer til skolen og beplantningsbælter. Det fremgår desuden, at formålet også er at sikre jorddigernes landskabelige, kulturhistoriske og biologiske værdi i området.

Lokalplanen udlægger planområdet i tre delområder, hvor delområde A skal anvendes til åben-lav boligbebyggelse i form af fritliggende parcelhuse. Grundstørrelser for åben-lav byggeri skal som minimum være 600 m². Delområde B skal anvendes til åben-lav boligbebyggelse som fritgående parcelhuse eller til tæt-lav bebyggelse som rækkehuse, dobbelthuse eller klyngehuse som storparcel. Grunde til tæt-lav bebyggelse kan have en størrelse på min. 400 m² inkl. fællesareal og parkering. Delområde C, som udgør en bræmme langs med Grimstrup Krat, vil blive anvendt til grønne fællesarealer.

Bebyggelsen kan opføres i op til 2 etager med en maksimalhøjde på 8,5 m. Bebyggelsesprocenten for åben-lav boligbebyggelse er 30 og for tæt-lav boligbebyggelse 35.

Lokalplanen udlægger to grønne områder, hvor der vil være et lille grønt område med plads til borde/bænkesæt og et større grønt fællesareal mod Grimstrup Krat med spredt beplantning. Der vil ligeledes i lokalplanområdet blive etableret en række beplantningsbælter med hjemmehørende træer og buske, hvor det vil være muligt at tilgå begge sider af beplantningsbæltet.

Lokalplanområdet skal vejbetjenes fra A 1 med fokus på, at vejene skal

være opholds- og vejområder, hvor kørsel kun må ske med lav hastighed (under 15 km/t). Vejene er tiltænkt bløde trafikanter og biler.

Der er stisystemer i lokalplanområdet, som skal binde boligområdet sammen med det grønne fællesareal, og ligeledes vil der blive etableret to digegenembrud til skolen.

Af redegørelsen i lokalplanforslaget fremgår det, at områdets karakter skal understøttes og styrkes, hvorfor der indgår bestemmelser, som skal sikre Grimstrups grønne struktur. Dette er sket ved, at der afholdes en afstand til skoven, og at der skal etableres stisystemer og beplantningsbælter rundt om boligområdet.

2.3. Kommunens screeningsafgørelse

2.3.1. Generelt om screeningsafgørelsen

Kommunen har forud for vedtagelsen af lokalplanforslaget foretaget en miljøscreening i henhold til miljøvurderingsloven og har den 27. marts 2019 truffet en screeningsafgørelse om, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering.

De forhold, der er vurderet i forbindelse med screeningen, er beskrevet i et screeningsskema, hvor kommunen har oplistet forskellige miljøparametre med mulighed for afkrydsning i *ikke relevant, ubetydelige, betydelige og væsentlige*. Der er desuden ud for hver miljøparameter et felt til bemærkninger. Screeningsskemaet fremgår af bilag F i lokalplanredegørelsen. Derudover fremgår enkelte dele af miljøscreeningen af lokalplanforslaget.

2.3.2. Biologisk mangfoldighed, flora, fauna

I screeningsskemaet, under afsnittet *Biologisk mangfoldighed, flora, fauna*, ud for miljøparameteret, *Den biologiske mangfoldighed, herunder beskyttede dyrearter*, er der sket afkrydsning i *ikke relevant*.

Af lokalplanens redegørelse fremgår det, at planen ikke skønnes at medføre aktiviteter eller forhold, som kan påvirke dyrearter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV eller disses levesteder.

2.3.3. Landskab

I screeningsskemaet, under afsnittet *Landskaber generelt*, ud for miljøparameteret *Landskaber generelt*, er der sket afkrydsning i *ubetydelige*. I bemærkningerne hertil fremgår det, at udstykningens struktur stemmer overens med den øvrige struktur i Grimstrup og derfor ikke vil virke skræmmende i relation til skoven og det omgivende landskab.

Det fremgår af lokalplanredegørelsen, at byggeri og anlæg skal placeres og udformes, så det indpasses bedst muligt i landskabet. Områdets karakter skal understøttes og styrkes, og der skal tages hensyn til eventuelle sårbarheder i området. Dette er sket ved, at der afholdes en afstand til skoven, så den grønne

struktur i Grimstrup fastholdes, samt at der i lokalplanområdet bliver etableret beplantningsbælter og stisystemer.

2.3.4. Fredsskov og skovbyggelinjer

I screeningsskemaet, afsnittet *Landskab*, er der ud for miljøparameteret *Skovbyggelinjer* sket afkrydsning i *betydelige*. Det fremgår af bemærkningerne hertil, at hele arealet ligger inden for en skovbyggelinje med afstand til skoven. Det fremgår endvidere, at udstykningen etableres, så den harmoniseres med den øvrige struktur omkring Grimstrup Krat. Kommunen vurderer desuden, at udstykningen ikke vil påvirke skoven som landskabselement, da den er i overensstemmelse med den stedlige struktur. I øvrigt fremgår det af bemærkningerne, at der bør ske anmodning om en reducere af skovbyggelinjen, så de bebyggede arealer ligger uden for linjen.

I screeningsskemaet, afsnit *Biologisk mangfoldighed, flora og fauna* ud for miljøparameteret *Fredsskov*, er der krydset af i *ikke relevant*.

Det fremgår af lokalplanens redegørelse, at der ikke må tillades forhold i strid med skovloven og naturbeskyttelsesloven.

2.3.5. Sten- og jorddiger

I screeningsskemaet under afsnittet *Arkitektonisk og arkæologisk arv*, ud for miljøparameteret, *Sten- og jorddiger*, er der krydset af i *ubetydelige*. Det fremgår af bemærkningerne hertil, at der foreligger beskyttede sten- og jorddiger i det nordlige samt sydlige skel, hvorfor digerne bør indskrives som beskyttede i den kommende lokalplan og gerne indarbejdes i udstykningen. Digerne bør ikke nedlægges, idet digestrukturen omkring Grimstrup er særlig i Esbjerg Kommune.

Det fremgår af lokalplanredegørelsen, at der ikke må ske tilstandsændringer i de beskyttede sten- og jorddiger, hvilket sker ved, at der er bestemmelser om digerne. Det fremgår endvidere, at der dog kan etableres to digegennembrud til skolens område.

2.3.6. Arkitektoniske forhold

I screeningsskemaet, under afsnittet *Arkitektonisk og arkæologisk arv*, ud for miljøparameteret *Høj arkitektonisk kvalitet i nybyggeri* samt under *Arkitektonisk arv*, er der krydset af i *ubetydelige*.

Det fremgår af lokalplanredegørelsen, at bebyggelsen i planområdet skal være i overensstemmelse med den stedlige struktur i Grimstrup.

2.3.7. Sammenfatning

Kommunen har sammenfattende vurderet, at planen ikke vil få væsentlig indvirkning på miljøet. Kommunen har derfor vurderet, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering.

2.4. Endelig vedtagelse af planen

Kommunen vedtog den 19. august 2019 endeligt lokalplan nr. 20-010-003, Boligområde nord for F 1 , A 1 .

I redegørelsen i den endelige lokalplan, fremgår det, at digerne er beskyttede af museumsloven, og at der ikke må ske tilstandsændringer af digerne. Det fremgår endvidere, at der kan søges om dispensation, så der kan etableres to digegennembrud til skolens område. Det fremgår derudover, at digerne ligger mellem by- og landzone, hvorfor de ikke kan medtages i lokalplanen alligevel.

Kommunen har ikke i forbindelse med den endelige vedtagelse af lokalplanen ændret lokalplanområdets afgrænsning i overensstemmelse med redegørelsen, da afgrænsningen af lokalplanområdet i henholdsvis forslaget og den endelige lokalplan er ens. Den endelige lokalplan indeholder ligeledes fortsat bestemmelser vedrørende digerne.

Bilag D i den endelige lokalplan indeholder desuden en skitse af, hvordan digegennembrud etableres og det ses af skitsen, at digegennembruddene er 2 m brede.

2.5. Klagen og bemærkningerne hertil

2.5.1. Korrespondance i klagesagen

I sagen indgår klagen af 8. maj 2019. Kommunen er kommet med bemærkninger til klagen den 24. juni 2019.

Klagen og bemærkningerne er i hovedtræk gengivet nedenfor.

2.5.2. Biologisk mangfoldighed, herunder beskyttede arter

Klagerens bemærkninger

Klageren oplyser, at Esbjerg Kommune ud fra en miljøscreening har vurderet, at planforslaget ikke vil medføre ændringer eller påvirkning af plante- og dyrelivet.

Klageren gør gældende, at planen i høj grad kan formodes at påvirke den biologiske mangfoldighed i området, da det er velkendt at skovbryn er værdifulde levesteder for plante og dyreliv.

Klageren anfører, at den lyse og åbne skov, sammenholdt med det åbne kulturlandskabs marker, hegn og beskyttede diger i et ubrudt bånd rundt om Grimstrup Krat, fungerer som et spredningsbånd/spredningskorridor langs skovbrynet af Grimstrup Krat, hvorfor lokalplanen vil virke væsentlig forstyrrende på den biologiske mangfoldighed i området. Klageren henviser til figur 2 i lokalplanen, hvor det anføres, at der i området er en kraftig frøspredning, som vil påvirkes.

Klageren anfører ligeledes, at kommunen ikke har foretaget en vurdering af,

om der findes beskyttede dyrearter, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, samt om hvilken indflydelse lokalplanen vil få for disse arter og deres levesteder. Ifølge klageren kan det formodes, at der langs diger og skovbryn bl.a. kan findes fouragering og overvintringsmuligheder for firben og flagermus mv.

Kommunens bemærkninger

Kommunen anfører, at kommunen ikke har konkret kendskab til forekomst af bilag IV-arter inden for lokalplanområdet, selvom visse arter tænkes at kunne forekomme lejlighedsvist i projektområdet.

Kommunen anfører, at skovbryn kan være levesteder for dyre- og plantearter, men det er vurderingen, at der ikke sker ændringer af egekrattet, selv om dele af lokalplanen ligger i den skovbyggelinje, som skoven afkaster. Da der ikke sker ændringer i krattet, er det kommunens vurdering, at dyre- og plantelivet i det heller ikke påvirkes.

Kommunen oplyser, at alle danske småflagermus er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, og i Esbjerg Kommune findes i hvert fald vandflagermus, frynseflagermus, brunflagermus og pipistrelflagermus. Kommunen oplyser desuden, at flagermus kan overnatte i nedlagte bygninger, hule træer, under broer eller i jordhuller i f.eks. diger. Kommunen oplyser, at der ikke sker ændringer i skoven eller digerne, så hvis der mod forventning findes populationer af arterne i lokalplanområdet, berøres de ikke af ændringerne.

Kommune oplyser derudover, at diger, volde og andre frit solbeskinnede områder også kan tjene som rastområde for markfirben, men sådanne områder berøres som nævnt ikke af ændringerne, som lokalplanen kan medføre.

Kommunen redegør endelig for en lang række yderligere dyrearter.

2.5.3. Landskab

Klagerens bemærkninger

Klageren anfører, at lokalplanen vil virke skræmmende på det omgivende landskab.

Klageren anfører, at det er irrelevant at sammenligne den eksisterende bebyggelse i Grimstrup Landsby i forhold til byggefeltet, som fremgår af lokalplanen. Klageren mener, at det nye byggeri ikke bør vurderes i forhold til det eksisterende miljø i bymidten i Grimstrups Landsby. Planen bør derimod vurderes i forhold til det omkringliggende landskab, der består af små rum af marker, adskilt af hegn og diger med et par enkeltliggende gårde.

Klageren savner desuden en visualisering af lokalplanen, f.eks. med udgangspunkt i lokalplanens figur 1 og 2.

Kommunens bemærkninger

Kommunen anfører, at den nuværende bebyggelse i Grimstrup anses for at være orienteret omkring Grimstrup Krat i et svunget strøg, hvor etableringen af det nye boligområde vil være i overensstemmelse med den eksisterende struktur.

Kommunen har derfor sat vurderingen som *ubetydelig*, idet kommunen ikke har vurderet, at der er særlige forhold, der skal belyses nærmere. Dette begrundes i, at boligudbygningen er placeret uden for de KP 18-30 udpegninger, der omhandler landskaber, kulturmiljø samt kirkeomgivelser.

2.5.4. Fredskov og skovbyggelinjer

Klagerens bemærkninger

Klageren anfører, at lokalplanen vil have væsentlige påvirkninger af skovbrynet og dermed den lysåbne egeskov. Placeringen af et boligbyggeri og et grønt fritidsareal tæt op mod fredskoven vil give både væsentlige forstyrrelser og slitage for skovbryn og biologisk mangfoldighed. Klageren er derfor uenig i kommunens vurdering af, at udstykningen ikke vil påvirke skoven, herunder den biologiske mangfoldighed, specielt taget i betragtning af, at skovbrynet rundt om Grimstrup Krat er friholdt for bebyggelse.

Klageren ønsker, at der skal ske grundigere miljøvurdering af, hvor stor en skade, der vil være på skoven med de hjemmehørende træer, hvor den biologiske værdi, ifølge klageren, på nuværende tidspunkt er stor.

Kommunens bemærkninger

Kommunen anfører, at der inden for lokalplanområdet ikke forekommer fredskovpligtige arealer, hvorfor det i screeningsskemaet er vurderet, at det ikke er relevant. Idet der ikke er tale om et Natura 2000-område, er kommunen ikke forpligtet til at vurdere et projekts påvirkning af et fredskovsareal grænsende til et lokalplanområde eller i nærheden heraf.

Kommunen oplyser desuden, at der i forbindelse med lokalplanlægningen er taget stilling til skovbyggelinjen, idet der inden for lokalplanområdet er en skovbyggelinje, der afkastes af Grimstrup Krat. Kommunen bemærker, at der skal ansøges om tilladelse til reduktion af skovbyggelinjen. Såfremt der ikke kan opnås den fornødne tilladelse, kan lokalplanen ikke gennemføres.

2.5.5. Sten- og jorddiger

Klagerens bemærkninger

Klageren anfører, at de beskyttede diger, der ligger langs byggefeltet, vil miste deres værdi som værende værdifulde landskabselementer og biologisk spredningskorridorer og vil blive reduceret til kun at være historisk værdifulde.

Klageren henviser til screeningsskemaet, hvor klageren anfører, at kommunen har vurderet, at påvirkningen af sten og jorddiger er ubetydelig. Klageren undrer sig over, hvordan kommunen vil sikre digernes nuværende biologiske og landskabsmæssige værdier bare ved at skrive, at *digerne bør indskrives som beskyttede i den kommende lokalplan*.

Kommunens bemærkninger

Kommunen anfører, at der ikke er tale om et forhold, der er af så væsentlig karakter, at det bør udløse en miljøvurdering, hvorfor det i screeningsskemaet er vurderet til at være *ubetydelig*, selvom forholdet også kunne være vurderet *betydende*.

2.5.6. Arkitektoniske forhold

Klagerens bemærkninger

Klageren henviser til screeningsskemaet og miljøparameteret *Høj arkitektonisk kvalitet i nybyggeri*, og oplyser, at kommunen har vurderet miljøpåvirkningen som *ubetydelige*.

Klageren oplyser, at det er klagerens vurdering, at en placering af et tæt-lavt boligbyggeri uden for den naturlige arrondering af Grimstrup Landsby bryder med kommunens tidligere forvaltning af byudviklingen i Grimstrup Landsby.

Klageren henviser desuden til screeningsskemaet og miljøparameteret *Arkitektonisk arv*, og oplyser, at kommunen har vurderet at miljøpåvirkningen *ubetydelig*.

Klageren citerer følgende fra Kulturarvsstyrelsens hjemmeside og understreger sidste del af afsnittet:

Kulturarven skal sikres gennem den fysiske planlægning. Det kan eksempelvis gøres ved at udvikle en målrettet planstrategi for kulturarven, ved at indarbejde kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger i kommuneplanen og udarbejde raffinerede lokalplaner, der sikrer bevaring og styrer udviklingen af et område.

Kommunens bemærkninger

Kommunen anfører, at man i samråd med lokalområdet i Grimstrup har udpeget området til et boligområde, som vil være placeret ved siden af skolen. Området er vurderet til at passe overens med den eksisterende landsbys kultur. Kommunen anfører ligeledes, at der i kommuneplanen er taget højde for kulturmiljøer, og at der inden for lokalplanområdet ingen bygninger er, hvorfor der ikke er bevaringsværdige bygninger at registrere.

3. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1. Regler, som sagen er behandlet efter

Den nugældende miljøvurderingslov trådte i kraft den 16. maj 2017.¹

Den påklagede screeningsafgørelse er truffet i marts 2019, og den plan, som miljøscreeningen vedrører, var ikke under tilvejebringelse før 16. maj 2017. Screeningsafgørelsen er således omfattet af miljøvurderingsloven fra 2018.²

Planklagenævnet har ligeledes behandlet klagesagen efter denne lov.

3.2. Planklagenævnets kompetence og prøvelse

3.2.1. Generelt om Planklagenævnets kompetence

Afgørelser efter miljøvurderingsloven kan påklages efter de klageregler, der er fastsat i den lovgivning, som planen eller programmet er udarbejdet i henhold til, jf. § 48, stk. 1, i miljøvurderingsloven fra 2018.

Planen, der er klaget over i denne sag, er udarbejdet i henhold til planloven, og screeningsafgørelsen kunne derfor påklages til Planklagenævnet.

Planklagenævnet kan alene tage stilling til retlige spørgsmål i forbindelse med en kommunes udarbejdelse af en plan, jf. § 58, stk. 1, nr. 3, i planloven.³

Retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger.

Det er et retligt spørgsmål, om kommunens screening af planforslaget opfylder miljøvurderingslovens krav, og om der burde være udarbejdet en miljøvurdering i forbindelse med tilvejebringelse af planforslaget.

Nævnet kan ikke tage stilling til, om planforslagets indhold er hensigtsmæssigt. Endvidere fastlægger miljøvurderingsloven ikke grænser for, hvad myndighederne kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men stiller alene krav til procedurerne og indholdet af grundlaget for beslutningerne forud for vedtagelse af planer omfattet af loven.

¹ Oprindeligt lov nr. 425 af 18. maj 2016 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), afløst af lovbekendtgørelse nr. 448 af 10. maj 2017, som var gældende ved lovens ikrafttræden. Lovbekendtgørelse nr. 448 er efterfølgende afløst af lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018 og senest lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020, som dog i vidt omfang indeholder enslydende bestemmelser.

² Lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

³ Bekendtgørelse af lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020.

3.2.2. Planklagenævnets prøvelse i den konkrete sag

I forbindelse med den konkrete sag har Planklagenævnet efterprøvet følgende:

- 1) Om planen er omfattet af reglerne om obligatorisk miljøvurderingspligt, eller om der skal ske en konkret vurdering af planens indvirkning på miljøet (miljøscreening), jf. afsnit 3.3.
- 2) Om kommunen har inddraget de nødvendige kriterier/miljøparametre i forbindelse med den konkrete vurdering, om der er grundlag for at tilsidesætte kommunens faglige vurdering i forbindelse med screeningen, jf. afsnit 3.4.

3.3. Miljøscreening eller obligatorisk miljøvurdering

Der skal gennemføres en miljøvurdering af en række nærmere angivne planer og programmer, som fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter, der er omfattet af lovens bilag 1 og 2, jf. § 8, stk. 1, nr. 1 (obligatorisk miljøvurdering). Det gælder bl.a. bilag 2, pkt. 10, *Infrastrukturprojekter*, litra b) *Anlægsarbejder i byzoner, herunder opførelse af butikcentre og parkeringsanlæg*.

Hvis en plan, der er omfattet af denne bestemmelse, fastlægger anvendelsen af et mindre område på lokalt plan eller alene indeholder mindre ændringer i en sådan plan, skal der dog kun gennemføres en miljøvurdering, hvis planen må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 8, stk. 2, nr. 1 (miljøscreening).

Med udtrykket ”mindre område på lokalt plan” menes, at planen er udarbejdet af en lokal myndighed (i dette tilfælde en kommune), og at planen omfatter et område af mindre fysisk størrelse set i forhold til hele det område, som hører under den lokale myndigheds stedlige kompetence (det vil sige hele kommunens areal).⁴

Der skal også gennemføres en miljøvurdering af planer og programmer, som i øvrigt fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter, som myndigheden vurderer, kan få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 8, stk. 2, nr. 2, jf. § 8, stk. 1, nr. 3 (miljøscreening). Planer, der er omfattet af loven uden at være opført på bilag 1 og 2, skal således kun miljøvurderes efter denne bestemmelse, hvis de kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Planen i den konkrete sag er enten omfattet af § 8, stk. 1, nr. 1, eller af § 8, stk. 2, nr. 2, jf. § 8, stk. 1, nr. 3. Planklagenævnet har ikke fundet anledning til at tage stilling til, om planen er omfattet af den ene eller den anden bestemmelse, idet der under alle omstændigheder er tale om en plan, der fastlægger anvendelsen af et mindre område og/eller alene indeholder mindre ændringer i

⁴ Jf. EU-domstolens dom i sag C-444/15, Associazione Italia Nostra Onlus.

en sådan plan. Der er således under alle omstændigheder kun pligt til at udarbejde en miljøvurdering, hvis planen må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet.

3.4. Kommunens miljøscreening

3.4.1. Generelt om kravene til miljøscreening

Formålet med miljøvurderingsloven er at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og at bidrage til integrationen af miljøhensyn under udarbejdelsen og vedtagelsen af bl.a. planer.

Grundlaget for en miljøscreening fremgår af bilag 3 til miljøvurderingsloven, jf. lovens § 10. Af bilaget fremgår en række kriterier for bestemmelse af den sandsynlige betydning af planens indvirkning på miljøet, herunder kriterier i forhold til planens karakteristika og kendetegn ved indvirkningen og det område, som kan blive berørt, herunder om miljøproblemer af relevans for planen eller programmet.

Kravene til, hvilke forhold/miljøparametre i og eventuelt uden for lokalplanområdet, der skal inddrages i screeningen (screeningens omfang), og detaljeringsgraden af screeningen afhænger desuden af de konkrete forhold. Omfanget og detaljeringsgraden må således tilpasses indholdet af det enkelte planforslag, hvilket altid er en konkret vurdering i henhold til bl.a. lovens formål, lokalplanområdets sårbarhed og udstrækning, den eksisterende planlægning samt de muligheder, planlægningens realisering medfører.

Miljøvurderingsloven kræver ikke, at der skal gennemføres et samlet dokument om kommunens vurdering (screening) i henhold til lovens kriterier - om end det for offentligheden kan være praktisk og hensigtsmæssigt at forholde sig til et sådant dokument. Kommunens vurderinger af miljøpåvirkningerne kan således godt fremgå af forskellige dele af et planforslags redegørelse sammenholdt med et screeningsskema eller andre beslutningsdokumenter.

3.4.2. Biologisk mangfoldighed herunder beskyttede dyrearter

Klageren har anført, at planen i høj grad kan formodes at påvirke den biologiske mangfoldighed i området, ligesom klageren har anført, at kommunen ikke har foretaget en vurdering af, hvorvidt der findes dyrearter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, herunder bl.a. flagermus og firben, jf. afsnit 2.5.2

Det fremgår af miljøvurderingslovens bilag 3, at der i en miljøscreening bl.a. skal tages hensyn til miljøproblemer af relevans for planen eller programmet, herunder indvirkningen på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan. Der kan herunder være pligt til at tage hensyn til dyre- og plantelivet i disse områder og landskaber. Derudover er der pligt til at inddrage påvirkningen af bilag IV-arter.

Krav om vurdering i forhold til bilag IV-arter

Der er i habitatdirektivet⁵ fastsat regler om beskyttelse af bestemte dyre- og plantearter (bilag IV-arter).

For dyrearter nævnt i habitatdirektivets bilag IV, litra a, er der forbud mod forsætlig forstyrrelse af disse arter, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer, jf. artikel 12, stk. 1, litra b. Der er desuden forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rastoområder, jf. artikel 12, stk. 1, litra d. Beskyttelsen er generel og vedrører ikke kun særligt udpegede områder. Beskyttelsen omfatter desuden både forsætlig og uforsætlig beskadigelse og ødelæggelse.

Flagermus og markfirben er oplistet i habitatdirektivets bilag IV.

I de sager, hvor der er et formelt krav om screening, f.eks. i SMV-sager, kan vurderingen i forhold til bilag IV-arter ske i sammenhæng med screeningen, jf. habitatvejledningen.⁶ I en miljøscreening skal der desuden bl.a. tages hensyn til miljøproblemer af relevans for planen og til faren for miljøet, jf. miljøvurderingslovens bilag 3. Dette indebærer, at der i en miljøscreening skal indgå en vurdering af en eventuel påvirkning af bilag IV-arter som følge af planen.

I screeningsskemaet har kommunen vurderet, at planen ikke vil medføre ændringer i eller påvirkninger af den biologiske mangfoldighed, herunder beskyttede arter. Ligeledes fremgår det af lokalplanens redegørelse, at planen ikke skønnes at medføre aktiviteter eller forhold, som kan påvirke dyrearter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV eller disses levesteder.

Kommunen anfører desuden i bemærkningerne til klagen, at selvom der lejlighedsvist kan forekomme dyrearter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, vil disse ikke påvirkes, idet egekrattet ikke berøres.

Planklagenævnet finder, at kommunen i forbindelse med screeningen har foretaget en vurdering af planernes påvirkning af dyre- og plantelivet, herunder påvirkning af bilag IV-arter, idet kommunen har foretaget en afkrydsning i screeningsskemaet og ligeledes har redegjort for påvirkningen i lokalplanredegørelsen.

Planklagenævnet finder desuden ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens faglige vurdering af, at der ikke er tale om en så væsentlig påvirkning af biologisk mangfoldighed og dyrearter, at der er pligt til at udarbejde en miljøvurdering. Nævnet har navnlig lagt vægt på, at lokalplanen vedrører et mindre område og udelukkende muliggør opførelse af boliger, og at der ikke vil ske

⁵ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

⁶ Habitatvejledningen, afsnit 6.5.3.

fældning af skoven eller – ud over de to digegennembrud – fjernelse af digerne, ligesom der ikke er oplysninger om, at planområdet udgør et betydningsfuldt habitat for bestemte dyrearter.

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

3.4.3. Landskab

Klageren har anført, at lokalplanen vil virke skræmmende på det omgivende landskab, jf. afsnit. 2.5.3.

Det fremgår af miljøvurderingslovens bilag 3, at der i en miljøscreening bl.a. skal tages hensyn til miljøproblemer af relevans for planen eller programmet, herunder værdien og sårbarheden af det område, der kan blive berørt som følge af særlige karakteristiske naturtræk eller kulturarv.

Kommunen har i screeningsskemaet sat kryds ved, at påvirkningen af landskabet generelt er ubetydelig, og at udstykningens struktur vil være i overensstemmelse med den øvrige struktur i Grimstrup, hvorfor det ikke vil virke skræmmende i relation til skoven og det omgivende landskab. Derudover fremgår det af kommunens bemærkninger til klagen, at boligudbygningen er placeret uden for udpegningerne i kommuneplan 2018-2030, der bl.a. omhandler landskaber.

Planklagenævnet finder, at kommunen har foretaget en tilstrækkelig vurdering af planens påvirkning af landskabet. Nævnet har derved lagt vægt på, at kommunen har foretaget en vurdering af landskabet i og omkring planområdet, set i forhold til planerne.

Planklagenævnet finder desuden ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens faglige vurdering af, at den landskabelige påvirkning ikke udløser en pligt til at udarbejde en miljøvurdering. Nævnet har navnlig lagt vægt på, at lokalplanområdet udgør et mindre område, som er placeret i tilknytning til eksisterende boligbebyggelse og alene udgør en mindre udvidelse af Grimstrup, og at området er afskærmet for omgivelserne af beplantning på flere sider. Nævnet har desuden lagt vægt på, at planområdet ikke er udpeget som bevaringsværdigt landskab i kommuneplanen.

Planklagenævnet bemærker endvidere, at miljøvurderingsloven ikke indeholder krav om, at der skal udarbejdes visualisering af landskaber i forbindelse med en miljøscreening.

Planklagenævnet kan derfor ikke give medhold i klagepunktet.

3.4.4. Fredskov og skovbyggelinjer

Klageren har anført, at lokalplanen vil medføre væsentlige påvirkninger af Grimstrup Krat, som er en fredskov, jf. afsnit 2.5.4.

Det fremgår af miljøvurderingslovens bilag 3, at der i en miljøscreening bl.a. skal tages hensyn til miljøproblemer af relevans for planen eller programmet, herunder værdien og sårbarheden af det område, som kan blive berørt, som følge af særlige karakteristiske naturtræk eller kulturarv. Der skal desuden tages hensyn til indvirkningen på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på nationalt plan.

En kommune har normalt pligt til at vurdere betydningen af en plan for et område, der er beskyttet som fredskov. Der kan efter miljøvurderingsloven efter omstændighederne være et krav om, at en skov eller anden træbevoksning skal inddrages/vurderes i forbindelse med en miljøscreening, navnlig hvis denne har en vis landskabelig eller biologisk funktionalitet.

Kommunen har i screeningsskemaet anført, at planen ikke vil medføre påvirkninger eller ændringer i forhold til fredskov i planområdet. Kommunen har desuden anført i screeningsskemaet, at planen vil medføre en betydelig ændring i forhold til skovbyggelinjen. Det fremgår af bemærkningerne hertil, at arealet ligger inden for en skovbyggelinje med afstand til skoven.

Planklagenævnet finder, at kommunen har foretaget en tilstrækkelig vurdering af påvirkningen af fredsskov/skovbyggelinjen. Nævnet finder desuden ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af påvirkningen af fredskov. Nævnet har lagt vægt på, at lokalplanområdet udgør et mindre område, som er placeret uden for selve skoven, at lokalplanen udlægger et grønt friareal, delområde C, i en bræmme langs med Grimstrup Krat, og at det ikke i forbindelse med realiseringen af lokalplanen forventes, at der sker fældning af træer i tilknytning til skoven. Nævnet finder heller ikke, at det forhold, at der vil skulle ske dispensation fra skovbyggelinjen, i sig selv kan udløse en pligt til miljøvurdering.

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

3.4.5. Sten- og jorddiger

Klageren har gjort gældende, at kommunen i screeningen ikke har foretaget en grundig vurdering af lokalplanens påvirkning i forhold til de beskyttede sten- og jorddiger, jf. afsnit. 2.5.6.

Planklagenævnet har forstået klagepunktet således, at klageren er uenig i kommunens vurdering af påvirkningen af sten- og jorddiger.

Det fremgår af miljøvurderingslovens bilag 3, at der i en miljøscreening bl.a. skal tages hensyn til miljøproblemer af relevans for planen eller programmet, herunder særlige karakteristiske naturtræk eller kulturarv. Der er herunder efter omstændighederne pligt til at tage hensyn til ændringer i forhold til beskyttede diger.

Kommunen har i screeningsskemaet anført, at påvirkningen af sten- og jorddiger i forbindelse med lokalplanen vil være ubetydelig. Kommunen har i bemærkningerne til klagepunktet anført, at der ikke er tale om et forhold, der er af så væsentlig karakter, at det bør udløse en miljøvurdering.

Planklagenævnet finder, at lokalplanen medfører en påvirkning af det beskyttede sten- og jorddige, som er placeret i den sydlige afgrænsning af lokalplanområdet, idet der sker to digegennembrud.

Planklagenævnet finder imidlertid ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens faglige vurdering af, at planen ikke vil udgøre en så væsentlig påvirkning af sten- og jorddigerne, at der er pligt til at udarbejde en miljøvurdering. Nævnet har lagt vægt på, at der ikke sker nedlægning af digerne i forbindelse med opførelsen af boligområdet, og at de to digegennembrud efter nævnets opfattelse ikke anses for at være en væsentlig påvirkning af miljøet.

Planklagenævnet kan på den baggrund ikke give medhold i klagepunktet.

3.4.6. Arkitektoniske forhold

Klageren har anført nogle bemærkninger til de arkitektoniske forhold, jf. afsnit 2.5.7.

Planklagenævnet har forstået klagepunktet således, at klageren er uenig i kommunens vurdering af påvirkningen af de arkitektoniske forhold.

Det fremgår af miljøvurderingslovens § 1, stk. 2, at en miljøvurdering omfatter vurderingen af bl.a. planens sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder materielle goder, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser, samt arkitektonisk og arkæologisk arv. Det fremgår desuden af lovens bilag 3, at der i en miljøscreening skal tages hensyn til indvirkningens varighed og reversibilitet, og værdien og sårbarheden af det område, der kan blive berørt, herunder kulturarv.

Planklagenævnet er af den opfattelse, at materielle goder, kulturarv, arkitektonisk og arkæologisk arv også skal inddrages i miljøscreeninger, f.eks. i situationer, hvor en plan muliggør nedrivning af byggeri, som har en betydning for et kulturmiljø, eller hvis der opføres nyt byggeri umiddelbart op ad et sådant væsentligt byggeri.

Kommunen har i screeningsskemaet angivet, at planens påvirkning for arkitektonisk arv samt høj arkitektonisk kvalitet i nybyggeri er ubetydelig. Kommunen anfører desuden i bemærkningerne til klagen, at området er vurderet til at passe overens med den eksisterende kultur i landsbyen, og at der inden for lokalplanområdet ingen bygninger er, hvorfor der ikke er nogle bevaringsværdige bygninger at registrere.

Planklagenævnet finder det ikke afgørende, om byggeriet passer overens med det eksisterende kulturmiljø i landsbyen, idet byggeriet opføres uden direkte,

visuel tilknytning til dette. Nævnet finder allerede af den grund ikke, at der er tale om en påvirkning af miljøet, som udløser en miljøvurderingspligt, og nævnet finder således ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering i forhold til, at planens påvirkning er ubetydelig.

3.4.7. Generelt om miljøscreeningen

Planklagenævnet finder ikke, at der på baggrund af klagen eller i øvrigt er grundlag for at fastslå, at miljøscreeningen ikke er sket i overensstemmelse de kriterier for screening, som fremgår af loven. Nævnet har herved lagt vægt på, at kommunen har vurderet planforslagets miljøkonsekvenser på det pågældende sted, og at kommunen har foretaget en vurdering af de relevante miljøparametre efter de kriterier, som fremgår af bilag 3. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at kommunens vurderinger hviler på et grundlag, som er tilstrækkeligt i forhold til en miljøscreening.

Nævnet finder desuden ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens faglige vurdering af, at der ikke er tale om en så væsentlig påvirkning af miljøet, at der er pligt til at udarbejde en miljøvurdering. Nævnet har herved navnlig lagt vægt på, at lokalplanen omfatter et mindre geografisk område og udelukkende muliggør mindre boligbebyggelse.

3.5. Planklagenævnets afgørelse

Planklagenævnet kan ikke give medhold i klagen over kommunens screeningsafgørelse. Kommunens afgørelse står dermed ved magt.

Planklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

4. Gebyr

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke. Klagegebyrer tilbagebetales kun, hvis nævnet har afvist at behandle sagen, hvis klagen tilbagekaldes, eller hvis nævnet giver klageren medhold eller i øvrigt ændrer den afgørelse, der er klaget over. Det er ikke tilfældet i denne sag. Planklagenævnets afgørelse vedrørende klagegebyret kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Der henvises til § 3 i gebyrbekendtgørelsen for Planklagenævnet.⁷

⁷ Bekendtgørelse nr. 108 af 28. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Planklagenævnet.